

Lausunto kestävästä kaupunkilogistiikan suunnitelmaan, diaarinumero 3391-2024

Kestävästä kaupunkilogistiikan suunnitelma Turun hiilineutraaliustavoitteiden tukemiseksi on tärkeä askel kaupunkialueen liikenteen, taloudellisen toimeliaisuuden ja ympäristöystävällisyyden edistämiseksi. Haluamme kuitenkin nostaa esiin muutamia keskeisiä asioita ja parannusehdotuksia suunnitelman kehittämiseksi.

1. Vaikutukset Turun ja seudun elinkeinoelämään

Kestävästä kaupunkilogistiikan suunnitelman tavoitteet ovat kannatettavia, mutta niiden onnistuminen edellyttää ratkaisuja, jotka palvelevat myös yritysten arkea ja tarpeita. Turun elinkeinoelämän näkökulmasta sujuva, esteetön ja kilpailukykyinen logistiikkajärjestelmä on keskeinen tekijä keskusta-alueen elinvoimaisuudelle. Tavaratoimitusten esteettömyys, tehokas jätehuolto ja joustavat logistiikkajärjestelyt mahdollistavat sen, että keskustan liikkeitä, ravintolat ja palvelut voivat palvella asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Erilaisissa kunnissa tarvitaan erilaisia liikennejärjestelmäratkaisuja. Kasvavilla kaupunkiseuduilla, kuten Turussa, tehokas joukkoliikenne mahdollistaa seudun kestävästä kasvun ja sujuvoittaa tieliikennettä. Lyhyillä matkoilla taajamissa kävely ja pyöräily toimii ja elävöittää keskuksia.

Haja-asutusalueella henkilöauto on peruskulkumuoto. Ammattikuljettajille liikenneympäristö on työpaikka. Keskustoissa tila on joskus kortilla ja liikenneratkaisujen valmistelussa laaja-alainen vaikutusten arviointi keskusta-alueen yrittäjien kanssa on tarpeen. Työntekijöiden ja asiakkaiden liikkumismahdollisuudet ovat yritykselle elintärkeitä. Jos liikennettä, erityisesti tavaraliikennettä, keskusta-alueella vaikeutetaan, hankaloitetaan samalla sen alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä lisääntyvien logistiikkakustannusten kautta.

Erityisesti talvikunnossapito, kuten lumikasojen tehokas hallinta, on tärkeää, jotta kuormaa purkavat ajoneuvot eivät joudu siirtymään ajoväylille ja pyöräteille. Tämä on ensiarvoisen tärkeää, jotta keskustan alueella toimivat yritykset voivat luottaa siihen, että kuljetukset ja tavaratoimitukset sujuvat ilman esteitä myös talviaikana.

2. Tavoitteiden ja toimenpiteiden kannatettavuus

Kaupunkilogistiikan kehittämisen tulisi keskittyä käytännön toimivuuteen yritysten kannalta. Tavaratoimitusten joustavuus ja jakeluliikenteen pääsy keskustaan ovat kriittisiä tekijöitä, ja niihin vaikuttaa suuresti kuormaus- ja pysäköintipaikkojen saatavuus sekä katujen yleinen saavutettavuus. Jakeluliikennettä sujuvoittavia ratkaisuja on syytä huomioida, ja riittävät purkupaikat varmistaa, jotta ylimääräiseltä keskusta-ajolta ja siten myös päästöiltä vältytään.

Siksi logistiikka-alan toimintaolosuhteiden parantamiseksi jakeluruutujen lisääminen tai jakelupysäköinnin helpottaminen on tärkeää. Digitaaliset järjestelmät voivat optimoida kuljetusreittejä ja aikatauluja ottaen huomioon liikenteen tilanteen. Tämä vähentää turhia ajoja ja polttoaineenkulutusta, jolloin tavoitteen mukaisesti päästöjäkin syntyy vähemmän. Älykkäät noutopisteet, kuten automaattiset pakettiautomaatit tai sensoriteknologiaa hyödyntävät lastauspaikat, vähentävät ajoneuvojen tarvetta liikkua keskustassa ja lyhentävät logistiikkayrittäjien ja -kuljettajien pysähtymisaikoja. Kuljetusyrittäjät ovat esittäneet MAL-sopimuksen päivityksen valmistelun yhteydessä, että Turussa joukkoliikennekaistojen käyttö sallitaan myös ammattimaisen tavaraliikenteen ajoneuvoille. Tämä olisi merkittävä askel kohti toiminnan tehostumista ja sitä kautta sillä olisi myös jakelukustannuksia alentava vaikutus. Tämä myös sujuvoittaisi tavaraliikenteen virtaa, joka puolestaan vähentäisi toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja näin tukisi liikenteen päästöjen vähentämistä Turun strategian mukaisesti.

Pysäköintipaikkojen ja kuormausalueiden joustava hyödyntäminen sekä mahdollisten esteiden, kuten talvikunnossapidon puutteiden, tehokas hallinta ovat erityisen tärkeitä toimenpiteitä sujuvan liikenteen mutta myös kuljettajien työturvallisuuden näkökulmasta.

3. Tärkeimmät keinot yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi logistiikan kehittämisessä

- 1. Talvikunnossapito ja katujen esteettömyys:** Jotta yritysten toiminta ei kärsi, on olennaista, että katu ympäristön kunnossapito on tehokasta vuoden ympäri. Erityisesti talvikaudella lumikasojen ja kavennettujen katujen hallinta on tärkeää, jotta kuormaa purkavat ajoneuvot pääsevät lähelle toimituskohteita. Tämä vähentää myös riskiä, ettei jakeluautoja joudutaan pysäköimään ajoväylille tai pyöräteille, mistä aiheutuu häiriöitä ja vaaratilanteita niin kevyelle liikenteelle, yksityisajoneuvoille kuin julkiselle liikenteelle.
- 2. Digitaalinen opastus ja tiedon jakaminen:** Yritysten toimintaa helpottaisi reaaliaikainen ja digitaalinen opastus, joka tarjoaa jakeluliikenteelle selkeää tietoa kuormauspaikoista, lastausalueista ja liikennetilanteesta. Tällainen järjestelmä voisi vähentää virheellistä pysäköintiä, sujuvoittaa toimituksia ja auttaa kuljettajia löytämään optimaalisen reitin toimituspaikoille.
- 3. Yritysten osallistaminen ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen:** Kaupungin ja yritysten yhteistyöllä voitaisiin löytää uusia tapoja parantaa logistiikan kustannustehokkuutta ja ympäristöystävällisyyttä ilman, että yritysten kilpailukyky kärsii. Esimerkiksi ympäristöystävällisempi ajoneuvokanta ja jaetut

logistiikkakeskukset voivat tarjota kustannussäästöjä samalla, kun ne tukevat kestävyttä.

- Ruoka- ja ilmakuljetusten tulevaisuuden suunnittelu:** Erityisesti ravintoloille ja ruokakuljetuksille sopivat jakeluratkaisut ovat tarpeellisia. Tulevaisuudessa dronetoimitukset ja muut ilmakuljetukset voivat tarjota yrityksille joustavuutta, ja näiden laskeutumis- ja lastauspaikkojen suunnittelu on hyvä sisällyttää pitkän aikavälin tavoitteisiin.
- Työmaiden ja katujen remontit:** Keskustan alueen yritysten toiminnan sujuvuuden kannalta on tärkeää, että työmaiden vaikutukset logistiikkaan huomioidaan ja hallitaan suunnitelmallisesti. Työmaiden ja remonttien aikaiset liikennejärjestelyt tulisi suunnitella siten, että ne häiritsevät mahdollisimman vähän jakeluliikennettä ja yritysten pääsyä toimitiloihin. Reaaliaikainen tieto työmaiden sijainnista ja vaikutuksista esimerkiksi digitaalisen opastusjärjestelmän kautta auttaisi kuljetusyrityksiä suunnittelemaan reittinsä ja aikataulunsa paremmin, vähentäen häiriöitä ja kustannuksia yrityksille.

4. Jatkoehdotukset yritysten näkökulmasta

- Pysäköinnin tarkastelu ja viestintä:** Aiemmat muutokset pysäköinneissä ovat vaikuttaneet keskustan saavutettavuuden mielikuvaan negatiivisesti, mikä on vähentänyt erityisesti yksityisautoilijoiden asiointia keskustan yrityksissä, ja siirtänyt näitä asioimaan kaupungin laidoille ostoskeskuksiin. Pysäköintikäytäntöjä on hyvä arvioida säännöllisesti, ja lisäksi olisi hyödyllistä viestiä keskustan saavutettavuudesta positiivisesti, jotta ihmiset kokevat keskustassa asioimisen helpoksi ja vaivattomaksi. Autoilijat ovat aiemmin tuoneet tutkimusten mukaan suhteessa eniten euroja keskustaan.
- Pilottialueet uusille kokeiluille:** Suosittelemme, että suunnitelman mukaisille uusille logistisille ratkaisuille perustetaan pilottialueita, joissa niitä voidaan testata ja optimoida ennen laajempaa käyttöönottoa. Näin yritykset voivat sopeutua muutoksiin vaiheittain, ja samalla saadaan arvokasta tietoa eri toimenpiteiden vaikutuksista.
- Kaavoitus ja joustavat logistiset ratkaisut:** Kaavoituksessa olisi tärkeää ottaa huomioon tulevaisuuden tarpeet, kuten yöjakelujen mahdollistaminen ja keskitettyjen logistiikkaratkaisujen toteuttaminen. Tämä vaatii ennakoivaa suunnittelua, jotta yritykset voivat varautua tuleviin muutoksiin ja logistiikkaratkaisut tukevat liiketoiminnan kehitystä myös pitkällä aikavälillä.

Esimerkiksi kuljettajien taukopaikat voisivat toimia samalla myös raskaan liikenteen eri käyttövoimien jakelupaikkoina. Maankäyttö on yksi keskeisistä jakeluinfran

Turun Yrittäjät ry
Lausunto koskien kestävästä kaupunkilogistiikkaa
Diaarinro 3391-2024
8.11.2024

kehittämisen mahdollistajista. Lataus-, jakelu- ja taukopaikat on otettava mukaan jo kaavasunnittelun varhaisessa vaiheessa.

Yhteenveto

Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma on tärkeä askel Turun kilpailukyvyyn kehittämisessä. Yritysten toimintaedellytysten kannalta suunnitelman toteutus vaatii käytännönläheisiä ratkaisuja, jotka tukevat logistiikan sujuvuutta ja keskustan saavutettavuutta vuoden ympäri. Kehityksen tukemiseksi toivomme erityisesti joustavampaa pysäköintiä, toimivia digitaalisia opastusjärjestelmiä sekä tiivistä yhteistyötä yritysten ja kaupungin välillä, jotta logistiikan ratkaisut palvelevat kaikkien tarpeita, niin keskusta-alueen yrittäjiä ja kuluttajia, kuin yrityksiä ja kuluttajien tavarankuljetuksia.

Turun Yrittäjät ry